

**ČETVEROGODIŠNJI PLAN RADA
GRADSKE KNJIŽNICE OROSLAVJE**

2020. – 2024.

Oroslavje, 10.12.2019.

1. UVOD

Gradska knjižnica Oroslavje djeluje kao narodna knjižnica koja obavlja funkciju gradske knjižnice, a samostalna je od 2006. godine kada se odvojila od Pučkog otvorenog učilišta Donja Stubica u čijem je bila sastavu. Osnivač Knjižnice je Grad Oroslavje putem čijeg se proračuna najvećim dijelom financira, dok nabavu knjižne i neknjižne građe potpomaže Ministarstvo kulture RH i Krapinsko-zagorska županija. Knjižnica djeluje u skladu s odredbama Ustava Republike Hrvatske, sa Zakonima vezanim uz knjižničarstvo – Zakonu o knjižnicama, Zakonu o ustanovama, Zakonu o upravljanju javnim ustanovama u kulturi, Standardima za narodne knjižnice, u skladu s međunarodnim stručnim knjižničnim dokumentima – UNESCO-v manifest za narodne knjižnice, IFLA/UNESCO Smjernice za razvoj narodnih knjižnica te u skladu sa Statutom Gradske knjižnice Oroslavje.

Prijedlog četverogodišnjeg plana programa Gradske knjižnice Oroslavje izrađen je prema prijedlogu Strategije razvoja hrvatskih narodnih knjižnica odnosno prema Strateškom planu Ministarstva kulture RH u kojem se kao poseban cilj navodi kako je „širenje mreže narodnih knjižnica na sve općine i gradove u Republici Hrvatskoj od presudnog značaja za provedbu decentralizacije kulturnog život koji je u djelokrugu knjižnične djelatnosti u isključivoj ingerenciji lokalne samouprave, ali se zapreke najčešće javljaju u sferi nedostatnih finansijskih mogućnosti općina i gradova. Potpora osnivanju narodnih knjižnica u općinama i gradovima, te izgradnji njihovih knjižničnih fondova, ali i potpora popunjavanju knjižničnih fondova postojećih narodnih knjižnica i organiziranju manifestacija i skupova u knjižnicama i stručnim udrugama, pridonosi povećanju interesa javnosti za knjižničnu djelatnost i dostupnosti knjige svim građanima Republike Hrvatske.“

2. DJELATNOST GRADSŽKE KNJIŽNICE OROSLAVJE

Djelatnosti koje Knjižica obavlja temelje se na Zakonu o knjižnicama, a odnose se na:

- poslove posudbe i vraćanja te slaganja knjiga na police,
- obnavljanje članstva dosadašnjim članovima i upis novih,
- pretraživanje knjižničnog i skupnog kataloga,
- nabavu knjižne i neknjižne građe,
- stručnu obradu, čuvanje i zaštitu knjižnične građe te provođenje mjera zaštite knjižnične građe koja je kulturno dobro,
- organiziranje specijaliziranih i nespecijaliziranih zbirki,
- izradu kataloga, biltena, bibliografija i drugih informacijskih pomagala,
- sudjelovanje u izradi skupnih kataloga i baza podataka,
- posuđivanje i čuvanje knjiga, časopisa, filmova i umjetničkih djela,
- omogućavanje pristupačnosti knjižnične građe i informacija korisnicima prema njihovim potrebama i zahtjevima,
- osiguravanje korištenja i posudbe knjižnične građe te protok informacija,
- vođenje dokumentacije i prikupljanje statističkih podataka o knjižničnoj građi,
- poticanje i pomoć korisnicima pri izboru i korištenju knjižne građe, informacijskih pomagala i izvora,
- informiranje korisnika o građi i mogućnostima pribavljanja iste,
- obavljanje bibliografsko-informativne i dokumentacijske djelatnosti ,
- pripremanje i realizacija radionica i igraonica za djecu i za odrasle,
- pripremanje kulturnih, informacijskih, obrazovnih i znanstvenih sadržaja i programa,
- suradnju s udružinama, pojedincima i ustanovama
- obavljanje finansijskih i administrativnih poslova vezanih uz rad Knjižnice

3. PLANOVI KNJIŽNICE ZA RAZDOBLJE OD 2020. DO 2024.

Organiziranje kulturnih aktivnosti u Knjižnici

Kulturne aktivnosti spadaju pod osnovne djelatnosti knjižnice kojima je cilj promicanje kulturnih vrijednosti, očuvanje baštine, kulture, povijesti i tradicije lokalne zajednice te podrška umjetničkog i kulturnog razvoja ljudi svih dobnih skupina.

Gradska knjižnica Oroslavje imat će zadaću organizirati kulturne večeri i susrete s književnicima, promocije knjiga, tematska predavanja za djecu i odrasle, izložbe, kreativne radionice i igraonice za djecu, kreativne radionice za odrasle, dogovarati organizirane posjete učenika osnovne škole, dječjih vrtića i ostalih zainteresiranih grupa i pojedinaca, te organizirati literarne i likovne natječaje.

Osim samostalne organizacije aktivnosti u Knjižnici, planira se i suradnja s kulturnim i obrazovnim ustanovama, udrugama i pojedincima na lokalnoj, županijskoj i nacionalnoj razini. Tu spada suradnja s Gradom Oroslavjem, Turističkom zajednicom Grada Oroslavja, suradnja s Osnovnom školom Oroslavje, Srednjom školom Oroslavje, dječjim vrtićima na području grada Oroslavja, domovima umirovljenika na području grada Oroslavja, udrugama na području grada Oroslavja i Krapinsko-zagorske županije, Matičnom knjižnicom u Krapini te ostalim knjižnicama u Hrvatskoj.

Posudba knjižne i neknjižne građe

Posudba knjiga i dalje će biti osnovna djelatnost Knjižnice. Sva građa koja se nalazi u otvorenom pristupu moći će se posuđivati izvan Knjižnice, a ona u zatvorenom unutar Knjižnice na zahtjev korisnika. To se odnosi na Referentnu zbirku, Zavičajnu zbirku, građu iz Zbirke rijetkosti te građu iz čitaonice.

Nabava knjižne građe

U skladu sa Zakonom o knjižnicama, Standardima za narodne knjižnice te zahtjevima svojih korisnika Gradska knjižnica Oroslavje nabavljat će raznovrsnu knjižnu i neknjižnu građu. Nabavu knjižne i neknjižne građe obavljat će stručno osoblje Knjižnice u suradnji s ravnateljicom. Ciljevi koji se postižu nabavom knjižnične građe su svakako obogatiti ponudu Knjižnice kako bi bila privlačna korisnicima te na taj način obogatiti intelektualni i kulturni život grada Oroslavja i njegovih stanovnika, ali i okolnih mjesta u Krapinsko-zagorskoj županiji.

Metode kojima će se provoditi nabava knjižne građe kupnjom obavljat će se na temelju kataloških ponuda, oglednih primjeraka građe, prijedloga i želja korisnika, praćenja noviteta i čitanja recenzija putem novina, stručnih časopisa i interneta poštujući pritom kriterij vrijednosti i kriterij potražnje, nastojeći udovoljiti zahtjevima propisanim Standardima za narodne knjižnice.

Fond knjižne građe u Gradskoj knjižnici Oroslavje popunjavat će se planski uz redovno praćenje izdavačke djelatnosti, a prema finansijskim mogućnostima, korisničkim zahtjevima te predviđenim otkupom Ministarstva kulture RH.

Osim beletristike, publicistike, dječje književnosti, referentnih djela i crtanih romana, Knjižnica će nabavljati i serijske publikacije odnosno periodiku u obliku dnevних novina, tjednika, časopisa i sl.

S obzirom da Gradska knjižnica Oroslavje ima vrijednu Zavičajnu zbirku planira se i nabava građe posebno za tu zbirku kako bi se dodatno obogatila sadržajima koji su značajni za naš Grad i zavičaj.

U interesu nam je privući i što više djece pa ćemo pažnju posvetiti i nabavi didaktičkih igračaka i slikovnica prilagođenih najmlađima. Želja nam je da djeci stvorimo ugodno okruženje u dječjem odjelu te ih od malih nogu potaknemo na čitanje i ljubav prema knjizi.

Osim tiskane građe nabavljat ćeemo i audiovizualnu, multimediju i električku građu koja je među korisnicima sve traženija. S obzirom da su korisnici ove zbirke uglavnom djeca, birat ćeemo kvalitetne, zanimljive i zabavne sadržaje prilagođene njihovom uzrastu te nabavljati i audio knjige za korisnike s poteškoćama u čitanju. Ako će biti u mogućnosti, Knjižnica će nabaviti i e-čitače te e-knjige kako bi se riješio prvenstveno problem nedostatnih primjeraka lektirne građe.

Ono na čemu će Gradska knjižnica Oroslavje raditi u iduće četiri godine je nastajanje Zbirke strane knjige s obzirom da postoji velik interes za čitanje književnih djela na stranim jezicima. Za sada Knjižnica ima nekoliko naslova na engleskom i njemačkom jeziku što je premalo da zadovolji potrebe korisnika.

Nabava knjižnične građe odvijat će se tijekom cijele godine u skladu s finansijskim mogućnostima.

Stručna obrada knjižne građe

Svu nabavljenu građu stručno će osoblje Knjižnice obraditi odnosno stručno klasificirati prema pravilima univerzalne decimalne klasifikacije - UDK, inventarizirati i katalogizirati u računalnom programu METELwin kojega Knjižnica koristi kao stručni katalog za cijelokupni fond. Ovaj knjižnični program omogućava korisnicima pretraživanje kataloga Knjižnice putem Interneta, stoga svaki korisnik može u bilo kojem trenutku i s bilo kojeg mesta doći do informacija o knjigama i autorima u fondu Knjižnice. O novim knjigama korisnici će biti informirani putem web stranice Knjižnice i društvene mreže Facebook.

Revizija knjižnog fonda

Knjižnica planira reviziju i otpis fonda. Na taj se način izlučuje i otpisuje dio građe koji je zastario, uništen, otuđen ili oštećen. Prema Pravilniku o reviziji i otpisu knjižne građe (NN 21/02) knjižnice su obvezne provoditi redovite revizije svojih fondova knjižne građe periodično, ovisno o obimu knjižnične građe. Gradska knjižnica Oroslavje prema navedenom Pravilniku i broju jedinica knjižnične građe dužna je provoditi reviziju svakih 6 godina, te obavezno nakon preseljenja.

Postupak revizije i otpisa nakon preseljenja pokrenut je prije 3 godine, no kako se radi o složenom i zahtjevnom procesu on još nije dovršen te ga je nužno privesti kraju kako bi stanje fonda bilo realno i sređeno.

Promocija i marketing Knjižnice

Knjižnica će i dalje svoje korisnike i građane o svim svojim aktivnostima, novostima i informacijama obavještavati putem pošte slanjem prigodnih pozivnica, električne pošte, plakatima na oglašnim pločama u gradu, objavama na internetskoj stranici www.knjiznica-oroslavje.hr, na Facebook stranici Gradska knjižnica Oroslavje, objavama u lokalnim županijskim tiskovinama, oglašavanjem na lokalnim i županijskim radio i televizijskim postajama, objavama na lokalnim,

županijskim i nacionalnim internetskim portalima te objavama u ostalim sredstvima javnog informiranja.

Vodenje, uređivanje i nadopunjavanje internet stranice www.knjiznica-oroslavje.hr

Nova internet stranica Gradske knjižnice Oroslavje izrađena je kako bi informacije o Knjižnici i službeni dokumenti Knjižnice bili dostupni javnosti prema Zakonu o pravu na pristup informacijama, međutim potrebno je uložiti dodatni napor i vrijeme da se mrežna stranica ispuni i drugim sadržajem koji trenutno nedostaje. Cilj je da mrežna stranica Knjižnice odgovara zahtjevima sadašnjeg vremena i da kvalitetno predstavlja Knjižnicu, knjižnične usluge, aktivnosti, pogodnosti za sadašnje i buduće korisnike te da udovoljava zahtjevima modernog korisnika.

Vodenje Facebook stranice Gradske knjižnice Oroslavje

S obzirom da su društvene mreže postale nezaobilazan način komuniciranja i informiranja javnosti, Gradska knjižnica Oroslavje 2014. godine otvorila je Facebook stranicu pod nazivom Gradska knjižnica Oroslavje na kojoj redovito objavljuje sve aktivnosti, novosti, obavijesti i događanja te se na taj način dodatno približila svojim korisnicima i onima koji se služe internetom i Facebookom. Knjižnica redovito objavljuje i novitete koje nabavlja te ima vrijednu galeriju albuma svih događanja i aktivnosti od početka stvaranja stranice.

Iskaznice za članove

U našoj knjižnici već dulje vremena postoji velika potreba za uvođenjem članskih iskaznica i izdavanja ID kartica za svakog korisnika, stoga smo postali svjesni da nam upravo nabava informatičke opreme u obliku printer-a navedenih kartica treba postati prioritet. Zbog daljnog unapređenja usluga našim korisnicima kao i zbog točnijeg, jednostavnijeg i bržeg obavljanja posudbi, provođenja ideji o poklon članstvima, smanjenja mogućnosti pogrešaka kao i posuđivanja knjiga na tuđe ime, te zbog sve veće potrebe uvođenja on-line usluga zadatak nam je reagirati što je brže moguće.

Članska iskaznica s jedinstvenim brojem nam je potrebna za projekt prijave i registracije korisnika on-line odnosno stvaranja korisničkog profila na našoj web stranici kako bi korisnici imali uvid u posuđene naslove, mogli sami rezervirati željeni naslov ili poslati zahtjev za produženjem roka povrata građe. U planu nam je također svakom rođenom djetetu u našem gradu pokloniti besplatno članstvo do njegove treće godine života kako bi djeca i njihovi roditelji stekli naviku dolaska u knjižnicu i čitanja od najranije dobi te dugoročno gledano postali i ostali naši članovi. Za ovaj nam je projekt također potrebno izdavanje poklon članskih iskaznica za najmlađe.

Gradska knjižnica Oroslavje za navedenu opremu ove se godine prijavila na Natječaj Ministarstva kulture Republike Hrvatske pod nazivom Programi izgradnje, održavanja i opremanja ustanova kulture (investicijske potpore).

Preuređenje dvorane i nabava opreme

Nakon što se Knjižnica sa stare adrese preselila u novu, onu u Parku Vranyczany, dobila je prekrasan prostor od cca 300 kvadrata kojeg naši građani i korisnici rado posjećuju. Jedna od najljepših prostorija je svakako staklena dvorana s pogledom na park u kojoj se odvijaju sva naša događanja i koja je vrlo često ispunjena do zadnjeg mjesta. Tijekom šest godina koliko je prošlo otkad se Knjižnica nalazi u novom prostoru u ovoj se dvorani održalo niz izložbi koje su jedna po jedna oštetile i uprljale zidove u dvorani te je nužno da se dvorana osvježi. U praksi smo također zamijetili da tri velika stupa na sredini dvorane više odmažu nego pomažu jer zbog velike posjećenosti događanjima našim uzvanicima zakrivaju pogled na scenu. Osim toga, TV uređaj kojeg Knjižnica ima u dvorani potpuno je beskoristan jer ga stupovi u potpunosti zakrivaju. Zbog toga bi Knjižnica u narednom periodu preuredila dvoranu na način da se vanjski dio stupova ukloni, a ostane nosivi dio stupova kako bismo dobili više prostora i bolju preglednost u dvorani.

S obzirom na to da su događanja u Knjižnici vrlo posjećena česti problem koji se pojavljuje jest slaba akustika. Potrebno je nabaviti zvučnike i mikrofon koji bi olakšali praćenje programa svim uzvanicima i gostima, a Knjižnica će se za nabavu potrebne opreme prijaviti na Natječaj Ministarstva kulture RH.

Ulaganje u novu i staru opremu Knjižnice

Knjižnica je preseljenjem u novi prostor dobila potpuno novi namještaj kao i gotovo svu knjižničnu opremu. Međutim inventar kao što je informatička oprema brzo zastarijeva te mu je potrebna nadogradnja ili popravak. Sva računala iz Informatičkog odjela Knjižnice potrebno je servisirati, a neke i u potpunosti zamijeniti.

Knjižnični fond se na godišnjoj bazi povećava za otprilike 2.000 jedinica građe zbog čega se pojavljuje potreba za nadogradnjom polica ili ormara za knjige. U skorije vrijeme bit će potrebno djelomično nadograditi Odjel za odrasle i Odjel za djecu novim namještajem.

U dvorani u kojoj se odvijaju sve aktivnosti Knjižnice potrebno je obojiti i osvježiti zidove te prema mogućnostima nabaviti audio opremu u obliku zvučnika i mikrofona.

Stalna edukacija i stručno usavršavanje djelatnika Knjižnice

Gradska knjižnica Oroslavje zapošljava četiri djelatnice od kojih su dvije knjižničarske struke. U skladu sa sredstvima i mogućnostima Knjižnice, djelatnice će u narednom razdoblju sudjelovati na stručnim seminarima i skupovima iz knjižničarstva na području Republike Hrvatske, što je ujedno i obveza svih djelatnika u knjižničarskoj struci kako bi se učenjem i korištenjem novih alata mogli prilagoditi promjenama i novostima u knjižničarstvu. Djelatnice će prisustvovati na onim tečajevima čije su teme zanimljive i primjenjive u našoj Knjižnici.

Deset godina u novom prostoru

Gradska knjižnica Oroslavje 2013. godine preselila se u novi prostor na adresi Park Vranyczany 1. U 2023. plan nam je prvu dekadu obilježiti prigodnom izložbom fotografija i predmeta te programom vezanim uz Knjižnicu.

Sudjelovanje na natječajima

Knjižnica će i dalje redovito pratiti javne pozive i natječaje za sufinanciranje programa ustanova u kulturi i izrađivati programe za sudjelovanje na istima, te se prijavljivati na neke nove.

4. CILJEVI KNJIŽNICE U NAREDNOM RAZDOBLJU

Gradska knjižnica Oroslavje kao i sve druge narodne knjižnice promiče temeljne vrijednosti demokratskog društva:

- Slobodan pristup i izvor informacija i znanja
- Kulturnu raznolikost
- Slobodu izbora
- Jednakost građana

Cilj Knjižnice je i dalje njegovati vrijednosti kao što su otvorenost i dostupnost svima, pouzdanost, etičnost, humanost, zaštita privatnosti, profesionalnost, socijalna osjetljivost.

Jedan od bitnijih ciljeva kojima Knjižnica teži je i taj da se uz pomoć različitih aktivnosti te novih i zanimljivih naslova privuče veći broj novih korisnika, a istovremeno zadrže dosadašnji korisnici.

U takve bi aktivnosti bile uključene sve dobne skupine počevši od onih najmlađih do najstarijih:

- Za najmlađe uz obaveznu pratnju roditelja Knjižnica bi organizirala igraonice i pričaonice te bi pokrenula projekt „Besplatni upis za djecu od 0 do 3 godine“
- Za mlade do 14 godina cilj je pokrenuti računalnu igraonicu sa zabavno-edukacijskim sadržajima te organizirati susrete s dječjim književnicima ili ilustratorima
- Za odrasle nastavljamo s biranjem i organiziranjem kvalitetnih književnih večeri, susreta, promocija te likovnih i drugih umjetničkih izložbi
- Za starije i umirovljenike nastavljamo na tjednoj bazi vođenje kreativnih radionica
- Obilježavanje bitnih datuma, osobitno vezanih uz knjige i knjižnice
- Sudjelovanje u nacionalnom programu i manifestaciji „Noć knjige“
- Sudjelovanje u nacionalnom programu i manifestaciji „Mjesec hrvatske knjige“
- Nagrađivanje najboljih čitatelja u programu „Najčitatelj GKO“

- Sudjelovanje u literarnom natječaju „Haiku kraj mogile“ kojeg organizira Gradska knjižnica Oroslavje

5. VIZIJA I MISIJA

Gradska knjižnica Oroslavje javna je ustanova lokalne zajednice grada Oroslavja te njezino kulturno, obrazovno, informacijsko i društveno središte koje se temelji na suvremenoj informacijskoj i komunikacijskoj tehnologiji. Vizija i misija je da i u budućnosti ostane mjesto slobodnog pristupa cijelokupnom znanju, cjeloživotnog učenja, razvijanja pismenosti te da pridonosi društvenom, kulturnom i gospodarskom razvoju lokalne zajednice i društva.

Zadaće koje će Knjižnica nastojati ispuniti u narednom razdoblju su: prikupljanje, organiziranje i davanje informacija na korištenje, stvaranje i jačanje čitateljske navike kod djece od najranije dobi, poticanje mašte, kreativnosti i inovativnosti kod svih svojih korisnika, podupiranje usmene tradicije, promicanje svijesti o kulturnom, a posebno zavičajnom nasljeđu, uvažavanje kulturnih raznolikosti, osiguranje pristupa Internetu, osiguravanje slobodnog pristupa cijelokupnom znanju svim građanima, omogućavanje susreta građana lokalne zajednice i pristup raznovrsnim kulturnim i drugim društvenim događanjima, njegovanje kulture, čuvanje i promicanje lokalne baštine, biti moderna javna ustanova koja će korisnicima pružati kvalitetnu uslugu, biti privlačno mjesto za rad, igru i druženje te biti mjesto učenja i slobodnog pristupa znanju za sve građane.

6. FINANCIRANJE GRADSKE KNJIŽNICE OROSLAVJE

Zahvaljujući Osnivaču Gradu Oroslavju i Ministarstvu kulture Republike Hrvatske finansijska potpora koju nam pružaju za nabavu knjižne i neknjižne građe omogućuje nam da tijekom cijele godine obnavljamo i izgrađujemo knjižni fond najnovijim naslovima beletristike, publicistike, knjigama za djecu i lektirama te periodikom. Glavna finansijska sredstva bi i u narednom periodu trebala pristizati iz proračuna Grada Oroslavja, Ministarstva kulture RH, Krapinsko-zagorske županije te iz vlastitih prihoda odnosno članarina i zakasnina. Knjižnica će i dalje pratiti projekte i redovito se prijavljivati na natječaje namijenjene knjižnicama i knjižničnoj djelatnosti te tražiti sponzorstva i donacije od tvrtki i građana.

7. ZAKLJUČAK

Gradska knjižnica Oroslavje planira prema izloženom četverogodišnjem planu rada pratiti potrebe svojih korisnika poštujući pritom zakone i knjižnične standarde. Knjižnica će pažljivo i kvalitetno birati knjige, organizirati aktivnosti, radionice, projekte te druge usluge u svojoj domeni. Ljubazno i uslužno knjižnično osoblje trudit će se privući što veći broj novih korisnika te zadržati dosadašnje.

Plan rada Knjižnice podložan je promjenama, izmjenama i dopunama zbog finansijskih, organizacijskih i objektivnih razloga.

v.d. ravnateljice
Sandra Šamec, mag.bibl.